

Békés Megyei Könyvtár

5600 Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3. – Postacím: 5601 Pf. 35.

Telefon: (66) 530-200 Telefax: (66) 530-203 E-mail: bmkb@bmkb.hu Honlap: <http://konyvtar.bmkb.hu>

Azonosító szám: 505111/243

Pályázat címe: „Régi könyvek restaurálása a Békés Megyei Könyvtárban 2025”

Támogatott: NKA - Nemzeti Kulturális Alap

Szakmai beszámoló

Nemzeti
Kulturális
Alap

Bevezető

A projekt keretében Erdősné Rétfalvi Orsolya restaurátor a Békés Megyei Könyvtár gyűjteményének négy kötete esetén az alábbi restaurálási munkát végezte el.

1. RK52

Albrich, Martines: Sínoapsys Logica In qua Praecepta felectioniora, Coronae, 1655.

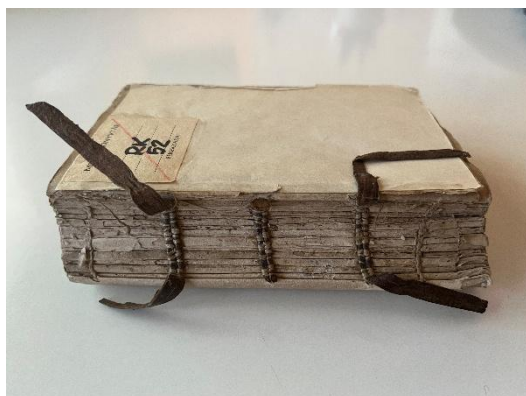
A dokumentum leírása:

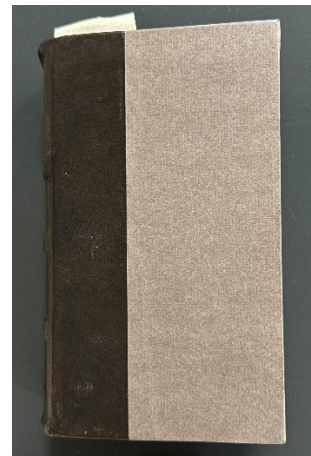
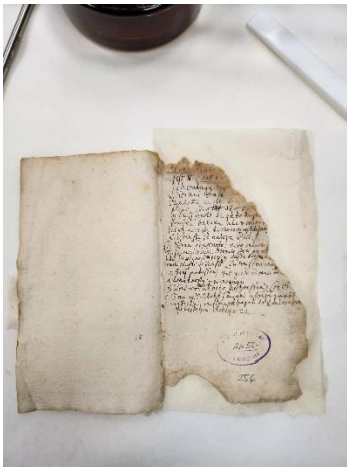
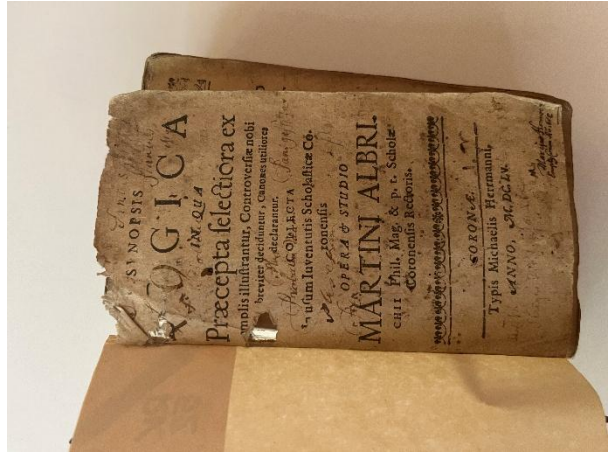
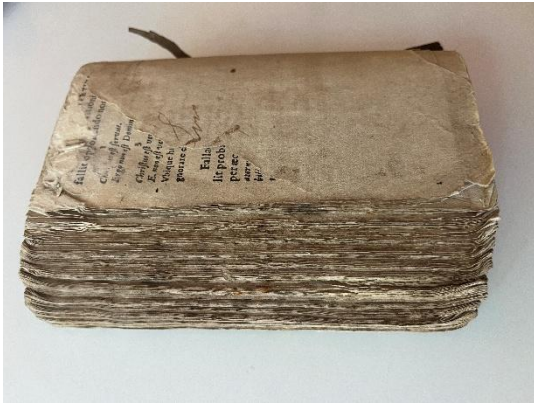
Kötés nélküli, három bőrszíjra fűzött könyv. Eredeti borítása ismeretlen. A könyvtest deformálódott, előzékei hiányoznak. Címlapja sérült, kézi bejegyzések vannak rajta. Szennyezett, szakadt, hiányos. A legutolsó ív felső része mállott- sérült. Van olyan oldal ahol a lap fele hiányzik. Fűzése meglazult.

Restaurálás menete:

Portalanítás után, a könyvtest lapjaira lett szedve. A nyomtatott oldalak nedves tisztítása megtörtént. A kézirásos részek vízerzékenyek voltak. A szakadások, hiányok japánpapírral lettek javítva. Keményítővel és metil-cellulózzal ragasztva. Az eredeti bőr bordára fűzés nyomán, szintén bőrbordára lett fűzve. Új áthajtott előzék került rá. A gerinc kialakítása és kasírozása után félbőr kötés került rá.

A restauráláshoz felhasznált idő: 50 munkaóra

2. RK303

Gánem és Fernáh : Nap-keleti történet , Pozsonyban és Pesten, 1796.

A dokumentum leírása:

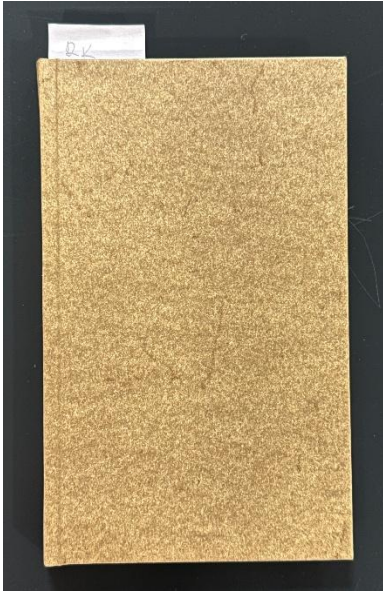
Klasszikus keményítős papírba kötött könyv. Táblái korából adódóan sérültek, szennyezettek, kopottak. Sarkai megtörtek a táblalemez szétnyílt. Első táblája elvált a könyvtesttől, az előzéklapja hiányzik. A könyvtest süllyesztett bordára van fűzve, oromszegője nincs. Lapjai gyűrűttek, szakadozottak, porosak. A fűzés több helyen is elszakadt.

Restaurálás menete:

A száraz tisztítás után, az első és utolsó ívet az erős szennyezettsége miatt le kellett választani a könyvről. Portalanítás után nedves tisztítást kapott. Szakadásai, hiányai, japánpapírral lettek pótolva. Áthajtott előzék került rá. Az eredeti kötéstábla nem volt menthető. A borítópapír elmállott. A gyűjtemény kezelőivel egyet értve egy új papírkötés került rá.

A restauráláshoz felhasznált idő: 32 munkaóra

3. RK334

Linguae latinae, Ingolstadt, 1741

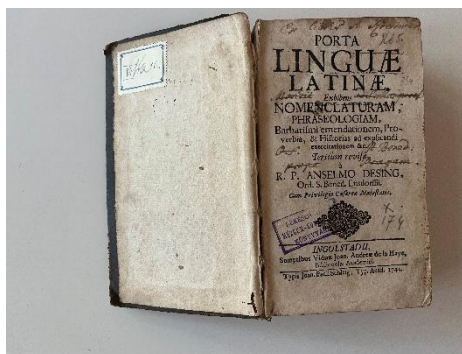
A dokumentum leírása:

Öt bordára fűzött egész bőr kötés. Gerincbőre hiányzik. A táblák elváltak a könyvtesttől, kötésbőre erősen sérült, szennyezett, penészes, kiszáradt. A könyvtesten is látszanak a penészedés nyomai. A hátsó 2-3 ív felső része erősen mállott. A táblalemezek szétnyíltak, sarkai megtörték. Varrott oromszegőnek nyoma nincs. A fűzése nem sérült.

Restaurálás menete:

A száraz tisztítás után a könyv fertőtlenítése a penész nyomok miatt alkoholos törléssel megtörtént. Le kellett választani a még fentlévő könyvtáblát a könyvtestről. Az ívekre szedés után az első és a hátsó penészes részek nedves kezelést majd enyvezést kaptak. Ez metil-cellulózzal történt. A hiányok, szakadások japánpapírral lettek pótolva. Az eredeti előzők is meg lett erősítve és vissza került a könyvtestre. Öt valódi bordára lett felfűzve az eredetinek megfelelően. A gerincre és a táblára új bőrpótlások készültek. Az eredeti bőr likkeres tisztítás után felkerült az új táblára, és védő pasztát kapott.

A restauráláshoz felhasznált idő: 65 munkaóra

4. RK563

Fédrusnak Augustus' Szabadossának É'sópusi beszédekről írt V. Könyvei és Ragasztékja,/Magyar nyelvre fordította Sepsi Zalányi Szabó Elek/ Kolósvárt, 1824.

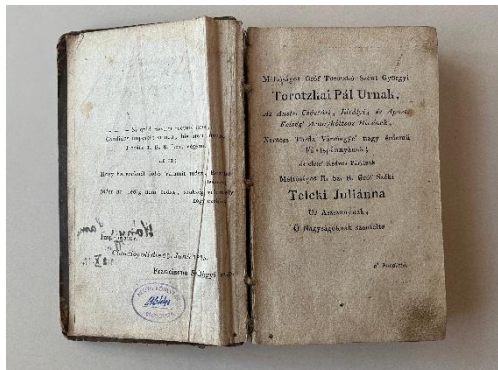
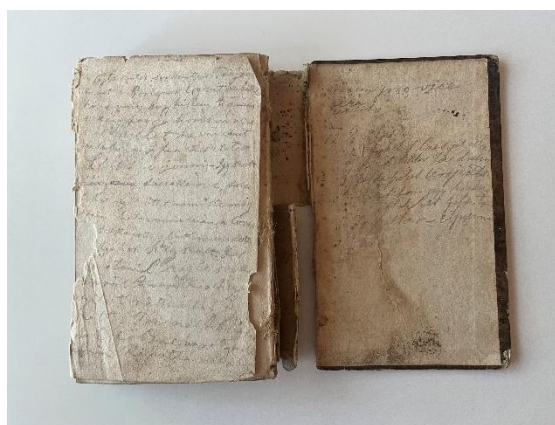
A dokumentum leírása:

Klasszikus keményítős papírba kötött könyv. Szennyezett, poros, kötése hiányos. Táblái elváltak a könyvtesttől, borítója kopott a hátsó oldalán a fele hiányzik. A táblalemezek szétnyíltak, sarkai megtörték. Hátsó előzéke kiszakadt, ezen kézirásos bejegyzés is található. A táblára kiragasztott felén penésznymok találhatók. A lapok szélein jelentős a humán kosz (ujjnyomok). A címlap erősen gyűrődött. A gerincen egy nyomott címke található

Restaurálás menete:

A száraz tisztítás után a könyvtest teljesen szét lett bontva. A penészes részek alkoholos kezelést kaptak a nedves tisztítás előtt. Az eredeti előzékek ki lettek egészítve japánpapírral és vissza lettek fűzve a könyvtestre. A szakadások szintén japánpapírral lettek javítva. Az új könyvtest kialakítása után, egy új papírkötés készült, amire a gerinc-címkével együtt az eredeti borítópapírt is sikerült vissza helyezni.

A restauráláshoz felhasznált idő: 40 munkaóra

Hungaricana feltöltés:

Jósa András Múzeum	Szakmai beszámoló az Állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése a Jósa András Múzeum restaurátor-műhelye számára c. pályázathoz	700000	505111/04977
Soproni Múzeum	Beszámoló a Soproni Múzeum Storno-gyűjteményében található vasláda restaurálásáról 2026	318000	505111/04990
Szeged-Csanádi Egyházmegye	Szent Gellért miseruha restaurálása	500000	505111/05001
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem	Restaurálási dokumentáció az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Tittel Pál Könyvtár NKA pályázathoz	1000000	505111/05028
Békés Megyei Könyvtár	Régi Könyvek Restaurálása a Békés Megyei Könyvtárban 2025	935000	505111/243
Tatabánya Megyei Jogú Város Levéltára	Szakmai beszámoló	799848	505111/4900
Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ	Állományvédelem NKA 2025	500000	505111/4984

NKA pályázat közzététele a Békés Megyei Könyvtár honlapján:

<https://konyvtar.bmk.hu/nka>

Nyitvatartás ma: 11:00–19:00 (Gyermekkönyvtár 18:00-ig)
GYIK

FEJLESZTŐ: G4

Rólunk
Szolgáltatások
E-szolgáltatások
Események
Ajánló
Hosszabbítás/Katalógus
Galéria
Széchenyi Terv Plusz

Békés Megyei Könyvtár
Rólunk
Projektek
NKA

NKA

NKA: Régi könyvek restaurálására a Békés Megyei Könyvtárban 2025

Adatlap azonosító: A2036/N9388
Pályázati azonosító: 505111/04958
Pályázó neve: Békés Megyei Könyvtár
Pályázati téma: Régi könyvek restaurálására a Békés Megyei Könyvtárban 2025
Igényelt támogatási összeg: 935.000 Ft
Megítélt támogatási összeg: 935.000 Ft
Aktuális - Kollégium: KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA
Altéma: 505111 Szakterület: KÖNYVTÁR Program kezdete - vége: 2025.06.01 - 2026.05.31.

A Békés Megyei Könyvtár gyűjteménye több mint megfelelően sokszínű tanulási, kapcsolódási és kulturálódási lehetőséget jelentenek. Kiemelt figyelmet érdemel a Régi Könyvek és Kéziratok Külön-gyűjteménye, mely a könyvtár első emeletén, az olvasóteremben található. A gyűjtemény 1310 kötet 1851 előtt kiadott könyvritkaságot őriz. Az állomány alapját a háború után gazdátlaná vált magángyűjtemények anyagai, illetve a kastélyok könyvtáraiból megmentett kötetek képezik.

A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával 4 könyv restaurálására került sor.

A restaurálásra kerülő kötetek az eldöntésmények (Békéscsabai Múzeum Egylet, Békéscsabai Népkönyvtár) tulajdonát képezték a múlt század 50-es éveitől. Fontosnak tartjuk a vármegyei könyvtár ezen időszakából megmaradt dokumentumoknak a javítását, kiállításon történő bemutatását.

A restaurált könyvek az alábbiak:

- RK52 Albrich, Martines: Sínopsys Logica In qua Praecepta feleciatoria, Coronae, 1655.
- RK303 Gánem és Fernáh : Nap-keleti történet , Pozsonyban és Pesten, 1796.
- RK334 Linguae latinae , Ingolstadt, 1741
- RK563 Fédrusnak Augustus' Szabadossának É'sópusi beszédekéről írt V. Könyvei és Ragasztékja,/Magyar nyelvre fordította Sepszi Zalányi Szabó Elek/ Kolósvárt, 1824.

A restaurált kötetekből kiállítás készült a könyvtár emeleti részén.

Eseményhír a weboldalunkról:

Nyitvatartás ma: 11:00–19:00 (Gyermekek könyvtár 18:00-ig)

GYIK

RólunkSzolgáltatásokE-szolgáltatásokEseményekAjánlóHosszabbítás/KatalógusGalériaSzéchenyi Terv Plusz

Békés Megyei KönyvtárEseményekHíreink

HíreinkArchívum

Régi könyvek restaurálása a Békés Megyei Könyvtárban 2025

A Békés Megyei Könyvtár olvasótermében a **Régi Könyvek és Kéziratok Külön-gyűjteményében** 1851 előtti könyvek, kéziratok találhatók. Az **1310 db** ritkaság magángyűjteményekből, illetve kastélyok gyűjteményeiből került könyvtárunkhoz.

A **Nemzeti Kulturális Alap** támogatásával idén **4 könyvet** sikerült restauráltatni. A restaurálásra kerülő kötetek az elődintézmények (Békéscsabai Múzeum Egylet, Békéscsabai Népkönyvtár) tulajdonát képezték a múlt század 50-es éveitől. Fontosnak tartjuk a vármegyei könyvtár ezen időszakából megmaradt dokumentumoknak a javítását, kiállításra történő bemutatását.

A restaurálást **Rétfalvi Orsolya** restaurátor készítette.

A restaurált könyveket **2026. augusztus 31-ig tekinthetik meg** az érdeklődők a könyvtár első emeletén az Olvasóterem bejáratánál lévő kiállításon.

Tovább »

A kiállítás plakátja:

Régi könyvek restaurálása a Békés Megyei Könyvtárban

2025

A projektben a következő kötetek kerültek restaurálásra:

RK 52 Albrich, Martines: Sinopsys Logica In qua Praecepta felectionora,
Coronae (Brassó), 1655.
latin nyelvű

RK 303 Gánem és Fernáh: Nap-keleti történet, Pozsonyban és Pesten,
1796.

RK 334 Design, Anselmo: Porta Linguae latinae, Ingolstadt, 1741.
latin nyelvű

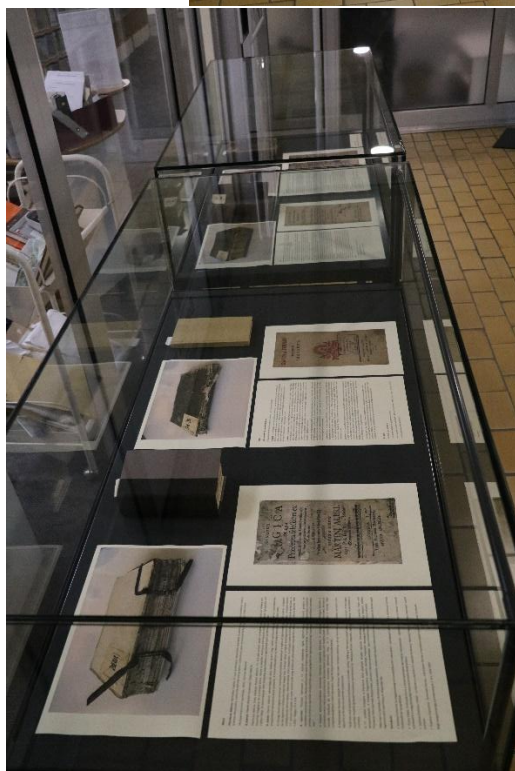
RK 563 Sepsi Zalányi Szabó Elek: Fédrusnak Augustus' Szabadossának
É'sópusi beszédekről, Kolozsvár, 1824.

A programot a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósítottuk meg
A fordítások a CHatGPT, Grok Ai és a Google Gemini segítségével készültek

A kiállítás megtekinthető:
2026. augusztus 31-ig

A kiállítás képei:

Békéscsaba, 2026. 06. 30.

Juhász Zoltán
igazgató
Békés Megyei Könyvtár